

Handtekening bewindspersoon

Minister van Veiligheid en Justitie

Rijksoverheid

Aanbiedingsformulier voor MCF

Aanbieding

Van 1 *

Minister van Veiligheid en Justitie

Type voorstel *

Notitie

Korte titel *

Titel en inhoud

Actieplan Aanpak Fraude/ brief aan Tweede Kamer

Inhoud en doelstelling van het voorstel *

Voorliggend stuk geeft de hoofdingrediënten voor brief aan de Tweede Kamer, die voor het Kerstreces zal worden verstuurd. Voorstel is om dit de volgende elementen te laten bevatten:

- Gemeenschappelijke doelen en uitgangspunten anti-fraudeaanpak;
- Overzichten hoofdlijnen anti-fraude-aanpak eigen beleidsdomein vakdepartementen;
- Domeinoverstijgende thema's.

Verzoek aan de MC is om:

- (1) in te stemmen met de voorgelegde opzet;
- (2) in te stemmen met de lijst domeinoverstijgende thema's, inclusief primair verantwoordelijken en mede-betrokkenen.

Eerste versie van de brief wordt geagendeerd voor de MC van 12 november; finale besluitvorming in de MC van 17 december (als toegezegd door minister-president in MC 3 september).

Voorgesteld besluit *

Het voorstel te aanvaarden.

Behandeltraject

Datum aanbieding *

19-sep-2013

Kenmerk *

431759

Hamerstuk *

☐ Ja ☒ Nee

Voorgaande behandeling *

☐ Ja ☒ Nee

Gevolgen rijksbegroting *

☐ Ja ☒ Nee

Gevolgen voor regeldruk *

☐ Ja ☒ Nee

Overeenstemming met V&J inzake wetgevingstoets en effectenanalyse *

☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.

Aan EU Notificatie voldaan *

☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.

Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving*

☐ Ja ☒ Nee

Interdepartementale afstemming

Overeenstemming BZK inzake
beoordelingskader financiële/
bestuurlijke consequenties
decentrale overheden en/of Caribisch
Nederland *

☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.

Overeenstemming Aruba, Curaçao en
Sint Maarten *

☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.

Ambtelijk afgestemd *

☒ Ja ☐ Nee in DG-overleg rijksbrede fraudebestrijding

Overeenstemming bereikt op
ambtelijk niveau *

☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.

Overeenstemming bereikt met

☒ AZ ☒ BZK ☒ EZ ☐ I&M ☒ SZW ☒ VWS ☒ W&R
☐ BZ ☐ Def ☒ Fin ☒ OCW ☒ V&J ☐ BH&OS

Omschrijving geschilpunten

Contactpersonen

Naam *

Contactpersoon 1

Contactpersoon 2

Afdeling *

Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbeheer Directie Veiligheid en Bestuur

Telefoonnummer *

E-mailadres *

 @minvenj.nl

 @minvenj.nl

Actieprogramma Aanpak Fraude/ brief aan Tweede Kamer

1. Planning en stand van zaken

Conform besluitvorming in de MC van 3 september jl wordt momenteel gewerkt aan een brief aan de Tweede Kamer betreffende het rijksbrede 'actieprogramma aanpak fraude'. De eerste versie van deze brief wordt geagendeerd voor de MC van 12 november, finale besluitvorming kan dan plaatsvinden in de MC van 17 december, zodat de brief vóór het Kerstreces naar de TK kan gaan.

De afgesproken *risicoanalyses* per departement zijn inmiddels afgerond (NB: nog te ontvangen aanvullende inzichten zullen uiteraard worden meegenomen). Op basis daarvan wordt thans per beleidsdomein scherp in beeld gebracht welke recente maatregelen daartegen reeds zijn getroffen dan wel nog zullen worden genomen door de primair verantwoordelijke bewindspersonen.

Ook is geïdentificeerd welke *domeinoverstijgende thema's* geadresseerd moeten worden om te komen tot een meer fundamentele verbetering van de fraude-aanpak. In het DGO van 19/9 jl. zijn heldere afspraken gemaakt over de uitwerking van deze thema's (wat, door wie en wanneer is het klaar).

Ook de uitkomsten van het 'ambtswoningoverleg' bij de burgemeester van Amsterdam over de fraude-aanpak worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de maatregelen.

2. Inhoud brief Tweede Kamer

De brief aan de Tweede kamer zal de volgende 3 hoofdlijnen bevatten:

1. Gemeenschappelijke doelen en uitgangspunten anti- fraude aanpak
2. Voornaamste recent getroffen en nog te nemen antifraudemaatregelen per beleidsdomein cq bewindspersoon, in elk geval op de volgende onderwerpen, inclusief concrete acties en maatregelen:
 - Sociale voorzieningen (SZW)
 - Toeslagen (huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag) en fiscaliteit (FIN)
 - Studiefinanciering (OCW)
 - Zorgfraude (VWS)
 - Persoonsgebonden budgetten (VWS)
 - Subsidies en regelingen (EZ)

NB: de brief zal slechts de voornaamste maatregelen en ontwikkelingen per domein weergeven, om een zo compleet mogelijk beeld van te schetsen van wat er rijksbreed tegen fraude wordt gedaan. Uitputtende weergaven van de sectorale aanpakken worden door de departementen zelf (maar wel via de MC) naar de TK gecommuniceerd.
3. Domeinoverstijgende thema's, inclusief concrete acties en maatregelen. Hier gaat het om maatregelen die gezamenlijk moeten worden opgepakt om fraudemogelijkheden weg te nemen of om fenomenen die in gezamenlijkheid moeten worden bestreden. De thema's zijn de volgende:

DOMEINOVERSTIJGENDE THEMA'S

A. FRAUDEBESTENDIGE REGELGEVING

- Fraudebestendigheidstoets nieuwe wet- en regelgeving

Ontwikkeling van een fraudetoets voor wet- en regelgeving, in eerste instantie op het VWS-domein. In samenhang daarmee doorontwikkeling en aanscherping van het Integraal Afwegingskader (IAK) voor wet- en regelgeving.

- Primair verantwoordelijk: VenJ
- Betrokken: VenJ, VWS, uiteindelijk alle departementen

- Periodieke fouten- en misbruikrapportage

Uitwerken van een werkproces waarbij er over elke substantiële geldstroom van overheid naar burger en bedrijfsleven periodiek een 'fouten- en misbruikrapportage' wordt opgesteld door het voor de geldstroom verantwoordelijke departement en betrokken operationele diensten.

- Primair verantwoordelijk: VenJ
- Betrokken: Alle departementen

B. RANDVOORWAARDEN VOOR VERBETERDE FRAUDE-AANPAK

- Kwaliteit gegevens in de basisregistraties

Verhoging van de kwaliteit van de basisregistraties, om fraudemogelijkheden te beperken en aan te kunnen pakken.

- Primair verantwoordelijk: BZK
- Betrokken: Alle departementen/basisregistraties

- Gegevensuitwisseling (creëren wettelijke basis en wegnemen knelpunten)

Inventarisatie reeds lopende initiatieven ter verbetering van gegevensuitwisseling, resterende knelpunten en verdere verbeterpunten

- Primair verantwoordelijk: SZW doet eerste aanzet
- Betrokken: alle betrokken departementen, Openbaar Ministerie

- Verschoningsrecht

Verkenning van richtingen om de problematiek die de reikwijdte van het verschoningsrecht voor de fraudebestrijding veroorzaakt, op te lossen of te reduceren. De momenteel lopende herijking van het medisch beroepsgeheim kan hierin worden meegenomen.

- Primair verantwoordelijk: VenJ
- Betrokken: BZK, VWS, Openbaar Ministerie

C. AANPAK FRAUDEFENOMENEN

- Gefingeerde dienstbetrekkingen

Opwerpen van barrières en verscherpte risicodetectie om het misbruik van rechtspersonen om gefingeerde dienstbetrekkingen te creëren tegen te gaan.

- Primair verantwoordelijk: Financiën
- Betrokken: VenJ, Openbaar Ministerie, EZ, OCW, SZW, BZK

- Identiteitsfraude

Preventie, detectie en repressie van identiteitsfraude, primair gericht op de aanpak van fraude die de overheid direct geld kost.

- Primair verantwoordelijk: BZK
- Betrokken: alle departementen, Openbaar Ministerie

- Faillissementsfraude

Pakket aan maatregelen voor het tegengaan van faillissementsfraude, waaronder een wetgevingsprogramma en concrete pilots.

- Primair verantwoordelijk: VenJ (voor inrichting pilot: Openbaar Ministerie)
- Betrokken: Openbaar Ministerie, Fin, EZ, BZK en SZW

D. AANPAK FRAUDEURS

- Subjectgerichte aanpak

Verkenning en ontwikkeling van een subjectgerichte aanpak voor verschillende dadergroepen fraudeurs, ter versterking van een fenomeengerichte aanpak.

- Primair verantwoordelijk: Openbaar Ministerie
- Betrokken: VenJ, Financiën, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, FIOD, politie, EZ

- **Integrale afpakteams**

Uitbreiding van het Integraal Afpakteam Brabant naar de rest van het land. De Afpakteams houden zich bezig met op alle mogelijk manieren het vermogen van criminelen die zich bezighouden met georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, op te sporen en af te pakken.

- Primair verantwoordelijk: VenJ
- Betrokken: Financiën, Belastingdienst, FIOD, Openbaar Ministerie, politie

- **Afpakken/terugvorderen in het buitenland**

Extra maatregelen om met meer kracht terug te vorderen cq af te pakken op wanbetalers in het buitenland

- Primair verantwoordelijk: OCW
- Betrokken: SZW, FIN, Belastingdienst, OCW, VenJ, Openbaar Ministerie